

חסכים חומריים בניטוי לעוני בערים הגדולות בישראל

תיבה 2.1

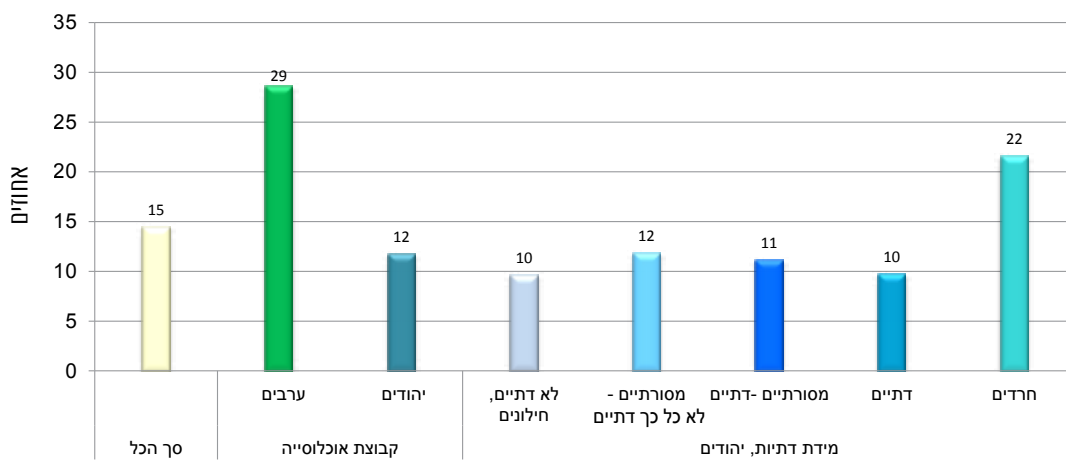
הקושי הכלכלי של הפרטים ומשקי הבית בישראל בא לידי ביטוי בויתור על רכישה של מוצרים ושירותים חיוניים, ומלווה לעתים גם בחוסר יכולת לשלם חשבונות בזמן. **בסקר החברתי בשנת 2013**, נשאלו שאלות בנושא חסכים חומריים (Material Deprivation) וזיתור על קניית מוצרים ושירותים עקב קשיים כלכליים. הנתונים המתקבלים מספקים מבט נוסף על תנאי החיים של הישראלים (בני 20 ומעלה) ומאפשרים לקבל מידע משלים למדידה המקובלת של העוני באמצעות נתוני הכנסות.

מהשוואת הנתונים בין הערים הגדולות, בנושא החסכים החומריים, עולה כי בירושלים, בדרך כלל, שיעור המוותרים על מוצרים חיוניים בשל קשיים כלכליים הוא הגבוה ביותר. שיעור זה מושפע במידה רבה ממשקלן של האוכלוסייה הערבית והאוכלוסייה החרדית בעיר. בתל אביב-יפו, ברמת גן ובראשון לציון, שיעורי המוותרים על מוצרים חיוניים בשל קשיים כלכליים, נמוכים יחסית בהשוואה ליתר הערים הגדולות.

א. הרגישו עניים

אחד מכל שבעה בני 20 ומעלה (14.5%), הרגיש עני בשנה האחרונה (כ-725.3 אלף איש); 29% מהערבים ו-12% מהיהודים. 22% מהחרדים, הרגישו עניים בשנה האחרונה.

תרשים א' בני 20 ומעלה שהרגישו עניים¹, לפי קבוצת אוכלוסייה ומידת דתיות של יהודים, 2013

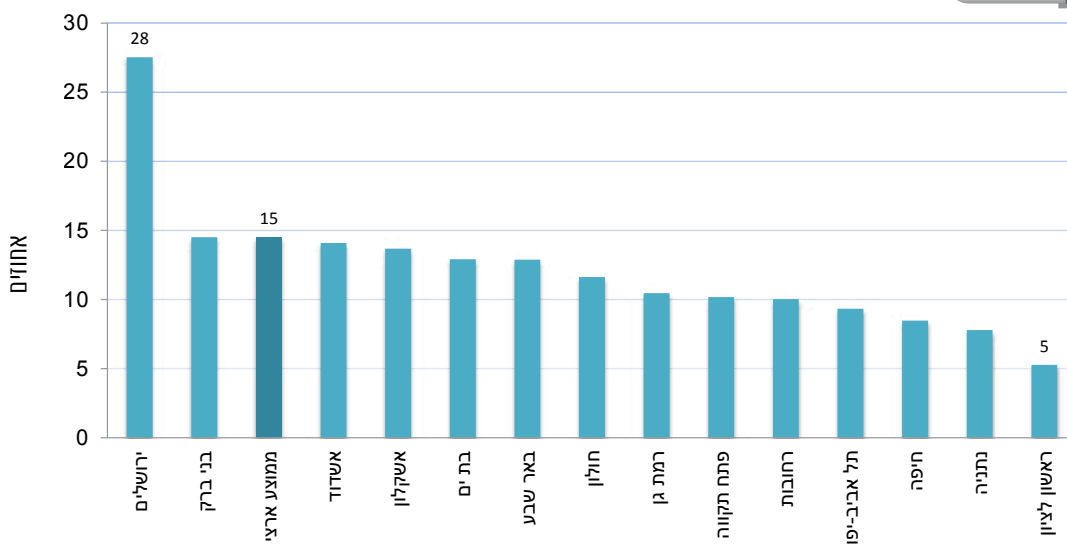

1 בשנה האחרונה

בירושלים נמצא השיעור הגבוה ביותר של בני 20 ומעלה שהרגישו עניים מבין הערים הגדולות: 28% הרגישו עניים בשנה האחרונה: 18% מהיהודים ו-45% מהערבים. לעומת זאת, בערים תל אביב-יפו, חיפה, נתניה וראשון לציון, פחות מ-10% הרגישו עניים.

תרשים 1 בני 20 ומעלה שהרגישו עניים¹, בערים הגדולות בישראל, 2013

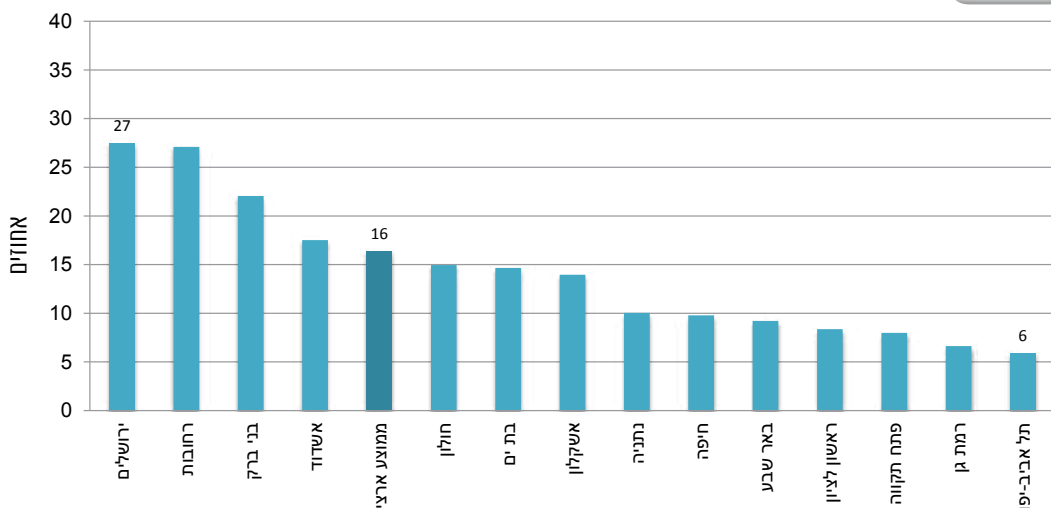

1 בשנה האחרונה

ג. ויתרו על אוכל

16% מבני 20 ומעלה, כ-822.2 אלף איש, ויתרו על אוכל¹ בשל קשיים כלכליים. 27% ויתרו על אוכל בירושלים (24% מהיהודים ו-34% מהערבים) ושיעור דומה ברחובות, 22% בבני ברק ו-18% באשדוד, זאת בהשוואה ל-7% ברמת גן ול-6% בתל אביב-יפו.

תרשים 1 בני 20 ומעלה שוויתרו על אוכל¹ בשל קשיים כלכליים, בערים הגדולות בישראל, 2013

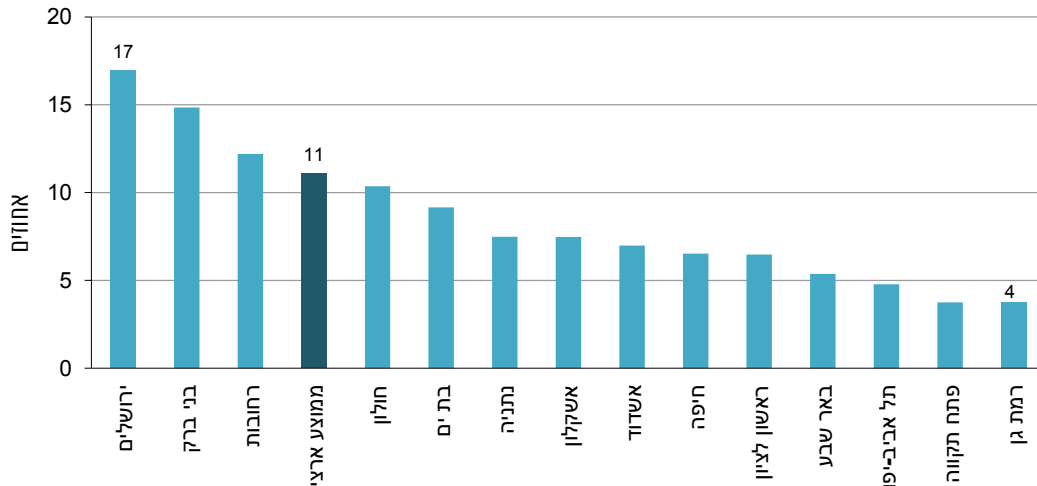

1 במהלך 12 החודשים האחרונים

1 ויתרו על אוכל במהלך 12 החודשים האחרונים.

11% מבני 20 ומעלה, כ-559.0 אלף איש, נאלצו לוותר על ארוחה חמה, לפחות פעם ביומיים. מבין הערים הגדולות בישראל, בירושלים - 17% מבני 20 ומעלה ויתרו על ארוחה חמה בשל קשיים כלכליים (10% מהיהודים ו-29% מהערבים). 15% בבני ברק ו-5% בתל אביב-יפו ויתרו על ארוחה חמה, לפחות פעם ביומיים, בשל קשיים כלכליים.

תרשים ד בני 20 ומעלה שוויתרו על ארוחה חמה לפחות פעם ביומיים¹ בשל קשיים כלכליים, בערים הגדולות בישראל, 2013

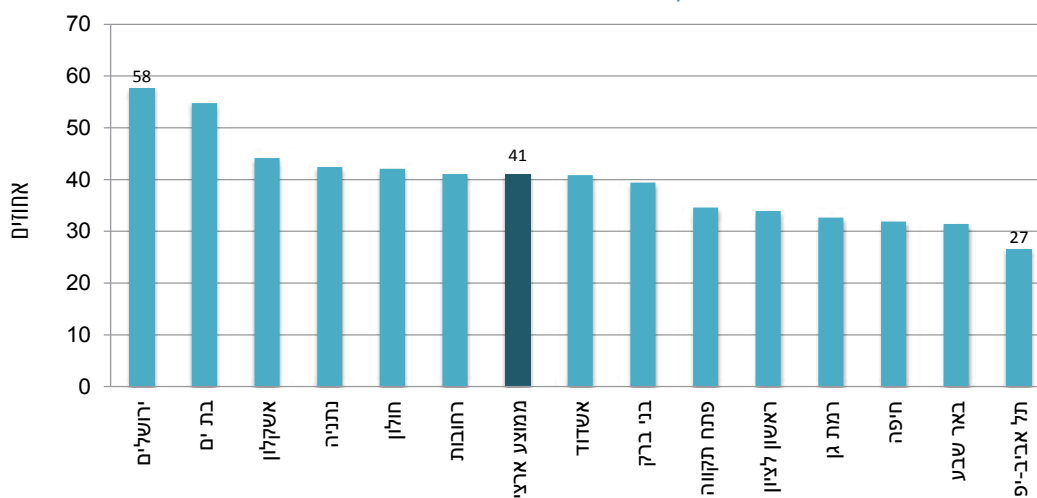

1 במהלך 12 החודשים האחרונים

ג. ויתרו על חימום/קירור של הבית

41% מבני 20 ומעלה, כ-2.1 מיליון איש, ויתרו על חימום או על קירור מספיק של הבית. בירושלים-58% ויתרו על חימום או על קירור (43% מהיהודים ו-84% מהערבים), בהשוואה ל-27% בתל אביב-יפו.

תרשים ה בני 20 ומעלה שוויתרו על חימום או על קירור של הבית¹ בשל קשיים כלכליים, בערים הגדולות בישראל, 2013

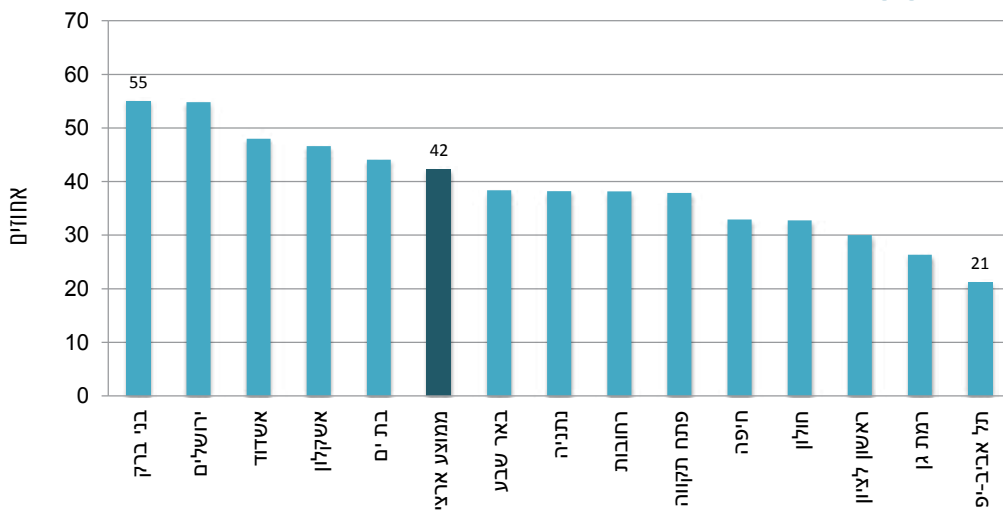
1 במהלך 12 החודשים האחרונים

ד. ויתרו על טיפולי שיניים ועל טיפול רפואי

42% מבני 20 ומעלה שנזקקו לטיפול שיניים, ויתרו על הטיפול (כ-1.4 מיליון איש). 55% בירושלים (38% מהיהודים ו-81% מהערבים) ושיעור דומה בבני ברק. כחמישית (21%) מתושבי תל אביב-יפו ויתרו ב-12 החודשים האחרונים על טיפול שיניים בשל קשיים כלכליים.

תרשים 1 בני 20 ומעלה שוויתרו על טיפול שיניים¹ בשל קשיים כלכליים, בערים הגדולות בישראל, 2013

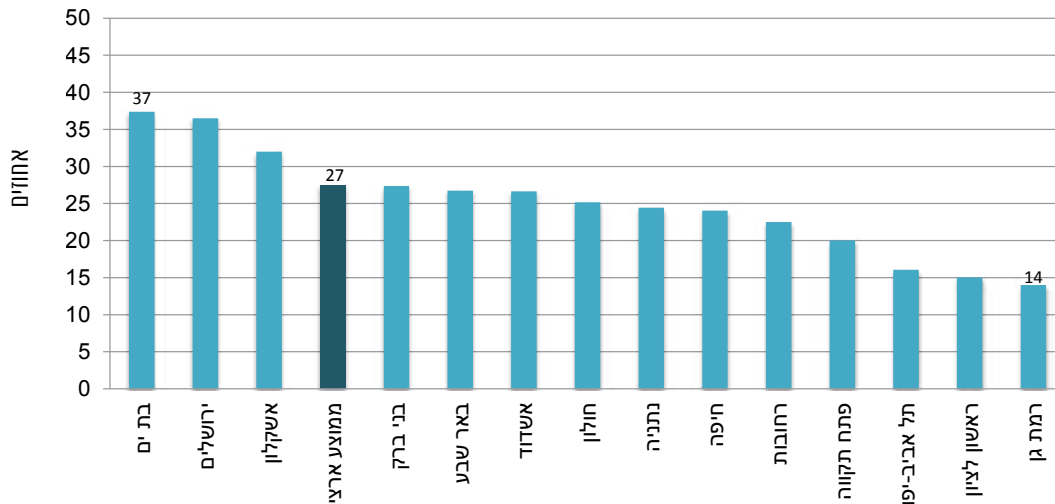
1 מתוך אלו שציינו כי נזקקו לטיפול שיניים במהלך 12 החודשים האחרונים

13% מאלה שנזקקו לטיפול רפואי, ויתרו על טיפול זה ו-11% מאלה שנזקקו לתרופות במרשם רופא ויתרו עליהן בשל קשיים כלכליים (כ-363.1 אלף איש וכ-358.9 אלף איש בהתאמה).

ה. ויתרו על חופשה מחוץ לבית

27% מבני 20 ומעלה, כ-1.35 מיליון איש, ויתרו ב-12 החודשים האחרונים על חופשה הכוללת לינה מחוץ לבית. בבת ים ובירושלים 37% ויתרו על חופשה (24% מהיהודים ו-60% מהערבים בירושלים). השיעור הנמוך ביותר של אנשים שוויתרו על חופשה מסיבות כלכליות נמצא בערים תל אביב-יפו, ראשון לציון ורמת גן (16%, 15% ו-14% בהתאמה).

תרשים ז
 בני 20 ומעלה שוויתרו על חופשה הכוללת לניה מחוץ לבית¹ בשל קשיים כלכליים, בערים הגדולות בישראל, 2013

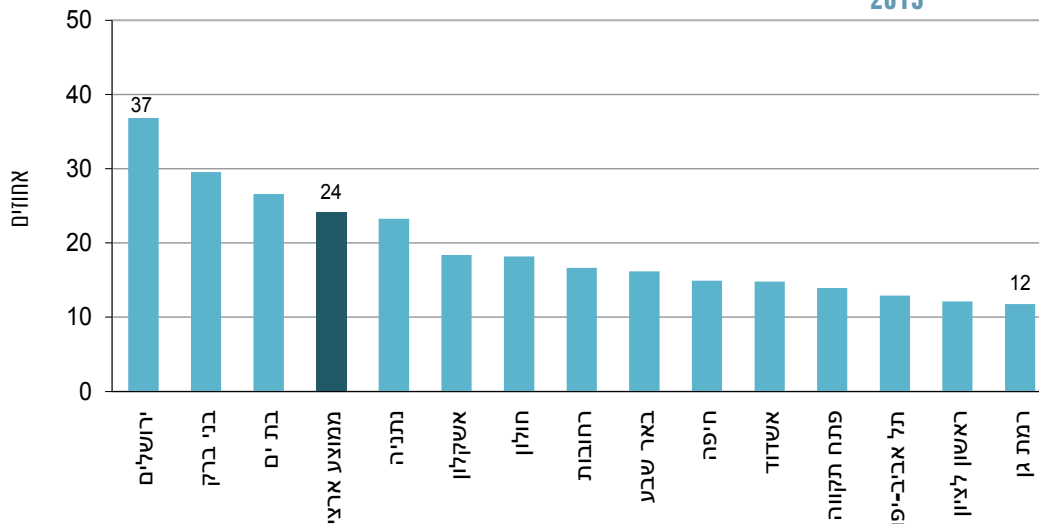

1 במהלך 12 החודשים האחרונים

ו. פיגור בתשלומי חשבונות

24% מבני 20 ומעלה, כ-1.2 מיליון איש, פיגרו בתשלומי חשבונות (כגון: חשמל, טלפון, מים, גז). 37% מבני 20 ומעלה בירושלים (22% מהיהודים ו-64% מהערבים) 30% בבני ברק דיווחו כי פיגרו בתשלומי החשבונות.

תרשים ח
 בני 20 ומעלה שפיגרו בתשלומי חשבונות¹ בשל קשיים כלכליים, בערים הגדולות בישראל, 2013

1 במהלך 12 החודשים האחרונים